

SMÄRTA OCH FUNKTIONSFÖRMÅGA FÖRE OCH EFTER HÖFTPROTESKIRURGI VID ARTROS.

Anna Tedhamre¹, Marie Kierkegaard¹, Harald Brismar²

¹ Fysioterapikliniken, Karolinska Universitetssjukhuset; ²Ortopedkliniken Karolinska Universitetssjukhuset

Introduktion

Vanliga symtom vid höftartros är smärta och nedsatt funktionsförmåga i höftleden. När farmakologiska och sjukgymnastiska behandlingsmetoder inte ger tillräcklig effekt kan höftproteskirurgi bli nödvändigt. I denna studie har vi undersökt hur självskattad smärta och funktionsförmåga förändras från preoperativt till 8 veckor och 1 år efter höftproteskirurgi. Vi har också undersökt skillnader mellan könen.

Patienter och metoder

Sextiofem kvinnor och 35 män rekryterades konsekutivt till studien. För att utvärdera smärta användes visuell analog skala (VAS) och för att utvärdera funktionsförmåga användes Timed Up and Go (TUG) och 10 meter gångtest. För analys av ordinaldata användes Friedmans ANOVA vid upprepade mätningar och för oparade data Mann Whitney U test. Linjär mixed-model repeated measurement användes för kvotdata.

Resultat

Smärtan minskade signifikant efter höftproteskirurgi och det var ingen skillnad mellan kvinnor och män vare sig pre eller postoperativt. Den huvudsakliga förbättringen inträffade fram till 8 veckor. Funktionsförmågan mätt med TUG och 10 meter gångtest förbättrades signifikant redan vid 8 veckor och förbättrades ytterligare till 1 år. Män hade snabbare gånghastighet mätt med 10 meter gångtest vid samtliga mättillfällen samt preoperativt med TUG.

Diskussion

Studien visar att både 10 meter gångtest och TUG kan användas för att påvisa förändringar i funktionsförmåga efter höftplastik. I normalmaterial finns tidigare beskrivet könsskillnader avseende 10 meter gångtest.

Konklusion

Redan vid 8 veckor postoperativt efter primär höftplastik har man påtaglig förbättring avseende smärta och funktionsförmåga, funktionen förbättras sedan ytterligare mätt 1 år postoperativt.